Lietas Nr. C36077313
Lietas arhīva Nr. C-0213-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Talsos 2014.gada 11.februārī

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

izskatot rakstveida procesā civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret/pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

konstatēja:

/pers. B/(turpmāk – prasītājs) 2013.gada 29.novembrī cēlis tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/(turpmāk – atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu Ls 60 apmērā katra bērna – /pers. D/ un /pers. E/ uzturam, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam bērna uzturlīdzekļu apmēram, norādot, ka 2002.gada 9.martā ar atbildētāju noslēdzis laulību, ka 2002.gada 21.martā dzimusi /pers. D/ un 2006.gada 23.februārī – /pers. E/. 2011.gada septembrī atbildētāja aizgājusi no kopīgās dzīvesvietas, abas meitas atstājusi prasītāja aprūpē, pati par meitām materiāli nerūpējas. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, CPL 33., 127.- 130., 250.^{18}-250.^{21}pantu, 15.01.2013.MK noteikumiem Nr.37. Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus par labu viņam bērnu uzturam katrai Ls 60 mēnesī, bet ne mazāk kā 30 % no MK noteiktās minimālās darba mēneša algas no prasības iesniegšanas dienas līdz bērnu pilngadībai, nosakot, ka spriedums izpildāms nekavējoties. (skatīt lietas 4.-6.lapu)

2013.gada 2.decembrī atbildētājai uz viņas deklarēto dzīvesvietas adresi nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai 30 dienu laikā no nosūtīšanas dienas. (skatīt lietas 11., 13.lapu) Līdz sprieduma taisīšanai lietā atbildētāja paskaidrojumus par prasību nav iesniegusi, nav pieteikusi lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē; tas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta otrā daļa nosaka, ja puses nelūdz lietas izziesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Paziņojums pusēm uz viņu deklarēto dzīvesvietu adresēm nosūtīts 2014.gada 7.janvārī, norādot, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2014.gada 11.februārī un spriedums būs pieejams tiesas kancelejā 2014.gada 11.februārī pēc plkst. 15.00. (skatīt lietas 16., 17.lapu)

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

Pušu laulībā, kas noslēgta 2002.gada 9.martā, 2002.gada 21.martā dzimusi meita /pers. D/, 2006.gada 23.februārī – meita /pers. E/. Bērnu vecāki ir puses šajā lietā. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienotajām bērnu dzimšanas apliecībām un laulības apliecību. (skatīt lietas 7., 8., 9.lapu)

Ar Laidzes pagasta pārvaldes izziņu pierādīts, ka pusēm un pušu kopīgajiem bērniem ir viena deklarētās dzīvesvietas adrese. (skatīt lietas 10.lapu)

Prasītājs prasībā norādījis, ka bērni ir viņa apgādībā, ka atbildētājai ir cita dzīvesvieta.

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētāja regulāri ik mēnesi nodrošinātu savus nepilngadīgos bērnus ar uzturlīdzekļiem vismaz valdības noteiktajā minimālajā apmērā.

Latvijas Republikas Civillikuma (turpmāk – Latvijas CL) 179.pantā noteikts, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem (panta otrā daļa).

Latvijas CL 179.panta piektā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.37 vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta Noteikumu Nr.1096 „Noteikumi par mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu ar 2011.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir Ls 200. (noteikumi spēku zaudējuši 2014.gada 1.janvārī)

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu ar 2014.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir 320 *euro*.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojamas minētās likuma un noteikumu normas, jo pušu nepilngadīgie bērni – pašlaik 7 gadus vecā Kate Venija un 11 gadus vecā Sanija Krista – dzīvo kopā ar prasītāju, atrodas viņa ikdienas apgādībā. Tādēļ atbildētājas pienākums ir dot uzturlīdzekļus savu nepilngadīgo bērnu uzturam, kuru uzturam līdzekļus regulāri un pietiekamā apmērā labprātīgi nedod.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā visus norādītos rakstveida pierādījumus un ievērojot nosauktās likuma un noteikumu normas, ir pamats apmierināt prasību pilnīgi un atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam katra bērna uzturam mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi 30% apmērā no mēneša minimālās darba algas, kas līdz 2013.gada 31.decembrim bija Ls 60, bet pašreiz ir EUR 96.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), piedzenami no 2013.gada 29.novembra, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsācis savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 4.lapā)

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts

ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētājas valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva EUR 326,90 (aprēķins saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem: {mēnesī piedzenamā uzturlīdzekļu summa bērnam EUR 96 x 12 kalendāra mēneši gadā} x 2 = 2304 *euro* mīnus 2134 *euro* = 170 *euro* x 4 % + 320,10 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi EUR 5,82 par ierakstītu tiesas dokumentu nosūtīšanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 13., 14., 17., 18.lapu)

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Šajā gadījumā prasības pieteikumā prasītājs lūdzis sprieduma nekavējošu izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu. Tādēļ prasītāja lūgums ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{27} panta pirmās daļas noteikumiem tiesas spriedums par maza apmēra prasībām apelācijas kārtībā nav pārsūdzams. Saskaņā ar šīs likuma normas otrās daļas noteikumiem spriedumu par mazā apmēra prasību lietas dalībnieki var pārsūdzēt kasācijas kārtībā.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42., 97., 250.^{25}, 250.^{27}, 450.pantu, tiesa

nosprieda :

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, uzturlīdzekļus 2002.gada 21.martā dzimušās meitas /pers. D/, personas kods, un 2006.gada 23.februārī dzimušās meitas /pers. E/, /personas kods/, uzturam katrai ik mēnesi EUR 96 (deviņdesmit sešus *euro*) jeb Ls 60 (sešdesmit latus), bet ne mazāk kā 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2013.gada 29.novembri, līdz bērnu pilngadībai vai līdz apstākļu maiņai, kas iemaksājami prasītāja SEB bankas kontā LV49UNLA0050005587266.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu EUR 326,90 (trīs simtus divdesmit sešus *euro* un 90 centus), kas iemaksājama valsts kasē, reģistrācijas Nr.900000501138, kontā LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus EUR 5,82 (piecus *euro* un 82 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL219045801900.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums apelācijas kārtībā nav pārsūdzams.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – 2014.gada 11.februāra, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka